

HOMENATGE A LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER: PARAULES DE CLOENDA

JORDI BONET I ARMENGOL

Poc podia pensar fa més de dotze anys, al pronunciar el meu discurs d'ingrés a la nostra Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, que avui, en aquesta mateixa «Sala Daurada» homenatjaríem la gran figura de Lluís Domènech i Montaner. Amb el títol de «L'Arquitectura al servei de la Música» donava a conèixer els meus estudis i realitzacions sobre l'acústica de les sales de concert, que havien tingut l'origen a partir d'haver estudiat el Palau de la Música Catalana, una de les obres cabdal d'aquest insigne arquitecte. Deia doncs: «amb aquesta llarga exposició m'ha complagut honorar Lluís Domènech i Montaner per la seva important aportació que el situa com a primer arquitecte utilitzador del vitrall a les sales de concert».

Avui, és tota la nostra Institució que l'homenatja després d'haver organitzat un ampli curs per conèixer millor la seva obra, i haver escoltat les competents aportacions fetes per Joan Bassegoda, Josep M. Ainaud i el besnet de l'homenatjat Lluís Domènech Girbau.

És doncs per a nosaltres una festa, a la que cal sumar-hi l'entrada del gran dissenyador André Ricard com a Acadèmic d'Honor a la nostra Corporació, i el merescut lliurament, al professor Joan Bassegoda, de la medalla d'or de l'Acadèmia per tota una vida d'estudi i dedicació al patrimoni monumental de Catalunya i en concret a l'obra de Gaudí –que tingué precisament els inicis com a estudiant d'arquitectura en aquesta casa– que corona la seva jubilació com a catedràtic de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona i la seva titularitat de la Reial Càtedra Gaudí.

En aquesta mateixa casa, també Lluís Domènech i Montaner actuà com a President del Consistori dels Jocs Florals de Barcelona, l'any 1895.

Era sens dubte una època diferent, però hi bategaven uns mateixos sentiments i aspiracions que aquell gran personatge polifacètic i patriota volgué exposar en el gran saló gòtic d'aquesta Llotja barcelonina.

Els seus mots són encara actuals i em plau que n'escoltem alguns. Així, la seva paraula ressonarà de nou aquí. Exhortava a què «els Jocs Florals han d'ésser una festa patriòtica». Animava les noves generacions catalanes a intervenir, «encaminar amb el vell i pràctic seny català les noves necessitats i aspiracions, i elles seran llavors de prosperitat en lloc de gèrmens de destrucció». Escoltem com acabava el seu discurs presidencial amb uns mots dedicats als partidaris de l'uniformisme centralista: «Perseguint una unificació impossible i la imposició implacable del vostre caràcter i dels vostres defectes a tota mena de races, ho hem perdut tot. Amb l'extinció del geni de les nostres antigues nacionalitats, estigueu ben segurs que prepareu la cabal destrucció de tota Espanya.»

En l'obra de Lluís Domènech i Montaner hi ha sempre una voluntat lúcida de servei cara al futur que vol transmetre als ciutadans de Catalunya per tal d'aportar al món elements positius de millora i d'universalitat. En la cloenda del seu discurs inaugural a l'Ateneu Barcelonès, fa més d'un segle, digué: «i finalment, per sobre de tot, aspirem a reconstruir la personalitat de Catalunya en la civilització moderna, amb tota l'alta que tingué en èpoques passades».

Ens plau de recordar el seu pensament en aquest acte d'homenatge del que fou el nostre acadèmic. Un pensament que perdura i que ens ha d'ajudar a què també la nostra Institució i cada un de nosaltres seguim treballant per aconseguir-ho a partir de les Belles Arts. He dit.